

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 144

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 11 februarie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
106.	— Decret privind conferirea titlului de <i>Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant</i>	2
107.	— Decret privind conferirea titlului de <i>Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant</i>	2
108.	— Decret privind conferirea titlului de <i>Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant</i>	3
109.	— Decret privind conferirea titlului de <i>Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant</i>	3
D E C I Z I I A L E P R I M - M I N I S T R U L U I		
116.	— Decizie privind acordarea calității de consilier onorific al viceprim-ministrului Ilie-Dan Barna domnului Septimiu-Rareș Szabo pe domeniul investițiilor și fondurilor europene	4
117.	— Decizie privind exercitarea funcției de secretar general al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor	4
118.	— Decizie privind numirea doamnei Simona-Carmen Fătu în funcția de secretar de stat la Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului	5
A C T E A L E C A S E I N A Ţ I O N A L E D E A S I G U R Ă R I D E S Ă N Ă T A T E		
119.	— Ordin privind completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017	5-6
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ţ I D E C A S A Ţ I E Ș I J U S T I Ţ I E		
	Decizia nr. 24 din 19 octombrie 2020 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	7-15

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea titlului de *Luptător pentru Victoria
Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, art. 5 alin. (5), ale art. 9² alin. (5) și ale art. 26 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 431/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant* domnului Duminică Vasile.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 11 februarie 2021.
Nr. 106.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea titlului de *Luptător pentru Victoria
Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, art. 5 alin. (5), ale art. 9² alin. (5) și ale art. 26 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant* doamnei Iordake Camelia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 11 februarie 2021.
Nr. 107.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind conferirea titlului de *Luptător pentru Victoria
Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, art. 5 alin. (5), ale art. 92 alin. (5) și ale art. 26 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant* domnului Paraschiv Marian.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 11 februarie 2021.
Nr. 108.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind conferirea titlului de *Luptător pentru Victoria
Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, art. 5 alin. (5), ale art. 92 alin. (5) și ale art. 26 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant* domnului Cazan Gabriel.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 11 februarie 2021.
Nr. 109.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind acordarea calității de consilier onorific
al viceprim-ministrului Ilie-Dan Barna domnului Septimiu-
Rareș Szabo pe domeniul investițiilor și fondurilor europene**

În temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se acordă domnului Septimiu-Rareș Szabo calitatea de consilier onorific al viceprim-ministrului Ilie-Dan Barna pe domeniul investițiilor și fondurilor europene.

Art. 2. — Activitatea domnului Septimiu-Rareș Szabo este neremunerată.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu Gorun

București, 11 februarie 2021.
Nr. 116.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind exercitarea funcției de secretar general al Autorității Naționale Sanitare Veterinare
și pentru Siguranța Alimentelor**

Având în vedere Sentința civilă nr. 218 din 19 ianuarie 2021, pronunțată de Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 32.226/3/2020, prin care a fost dispusă suspendarea executării efectelor Deciziei prim-ministrului nr. 371/2020 privind aplicarea mobilității pentru domnul Stelian Caramitru din funcția publică de secretar general al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor în funcția publică de inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului până la pronunțarea instanței de fond,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. c) și d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. b), f) și h), art. 503 alin. (1), art. 505 alin. (5), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se constată aplicarea mobilității domnului Stelian Caramitru din funcția publică de inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului în funcția publică de secretar general al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, până la soluționarea de către instanța de contencios administrativ a cererii de anulare a Deciziei prim-ministrului nr. 371/2020 privind aplicarea mobilității pentru domnul Stelian Caramitru din funcția publică de secretar general al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor în funcția publică de inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.056 din 10 noiembrie 2020.

Art. 2. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Dorel Tudor a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

(2) Domnul Dorel Tudor predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu Gorun

București, 11 februarie 2021.
Nr. 117.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind numirea doamnei Simona-Carmen Fătu
în funcția de secretar de stat la Ministerul Economiei,
Antreprenoriatului și Turismului**

Având în vedere Adresa Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului nr. 407/C.I.G.N. din 19 ianuarie 2021, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/1218/D.C. din 19 ianuarie 2021,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Simona-Carmen Fătu se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚUContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,
Tiberiu Horațiu Gorun

București, 11 februarie 2021.
Nr. 118.

ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

ORDIN**privind completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate
curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale
de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017**

Văzând Referatul de aprobare nr. DG 375/4.02.2021 al directorului general al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, având în vedere art. 51 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2020, cu completările ulterioare, precum și Hotărârea Guvernului nr. 155/2017 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anii 2017 și 2018, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emite următorul ordin:

Art. I. — După capitolul VII din Normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 și 224 bis din 31 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou capitol, capitolul VII¹, cu următorul cuprins:

„CAPITOLUL VII¹

**Dispoziții aplicabile în contextul epidemiei
cu coronavirusul SARS-CoV-2**

Art. 43. — Medicii de familie pot emite prescripții medicale pentru bolnavii cu schemă terapeutică stabilă tratați în cadrul programelor naționale de sănătate curative, în conformitate cu prevederile art. 45 din Hotărârea Guvernului nr. 155/2017 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anii 2017 și 2018, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 44. — (1) Formele farmaceutice cu administrare orală, precum și formele farmaceutice cu administrare subcutanată/intramusculară ale medicamentelor specifice utilizate în cadrul programelor naționale de sănătate curative, cu excepția Programului național de sănătate mintală, care se eliberează exclusiv prin farmaciile cu circuit închis ale unităților sanitare cu paturi, pot fi eliberate și unei persoane care ridică medicamentele în numele bolnavului, ca urmare a evaluării bolnavului de medicul de specialitate din spital prin orice mijloace de comunicare. Persoana care ridică medicamentele în numele bolnavului va prezenta un document de identitate, pentru asigurarea unei evidențe la nivelul unității sanitare. Formele farmaceutice cu administrare orală pot fi transmise la domiciliul bolnavului în situația în care unitatea sanitară are această posibilitate. Formele farmaceutice cu administrare subcutanată/intramusculară pot fi transmise la domiciliul bolnavului în situația în care unitatea sanitară este în măsură să asigure respectarea condițiilor prevăzute în rezumatul caracteristicilor produsului (RCP) referitoare la păstrare și transport, recomandate de producător, iar medicul curant apreciază că bolnavul/aparținătorii acestuia are/au posibilitatea administrării tratamentului la domiciliu.

(2) În situația în care medicul curant apreciază că este posibilă administrarea medicamentelor specifice perfuzabile și la domiciliul pacientului (în funcție de starea clinico-biologică a pacientului, de condițiile de viață și de nivelul de educație ale acestuia sau ale aparținătorilor săi, de datele de siguranță privind administrarea medicamentului precizate în RCP), cu sprijinul conducerii unității sanitare se poate organiza administrarea la domiciliul bolnavului a tratamentului specific sub supravegherea personalului medical.

(3) Materialele sanitare consumabile utilizate în cadrul Programului național de diabet zaharat și al Programului

național de tratament pentru boli rare — epidermoliză buloasă, care se eliberează exclusiv prin farmaciile cu circuit închis ale unităților sanitare, pot fi eliberate și unei persoane care ridică materialele sanitare consumabile în numele bolnavului sau pot fi transmise la domiciliul bolnavului în situația în care unitatea sanitară are această posibilitate. Persoana care ridică materialele sanitare consumabile în numele bolnavului va prezenta un document de identitate, pentru asigurarea unei evidențe la nivelul unității sanitare.

Art. 45. — (1) Decontarea serviciilor de radioterapie, a serviciilor de monitorizare a evoluției bolii la pacienții cu afecțiuni oncologice prin PET-CT, a serviciilor de diagnostic și de monitorizare a bolii minime reziduale a bolnavilor cu leucemii acute prin imunofenotipare, examen citogenetic și/sau FISH și examen de biologie moleculară la copii și adulți, a serviciilor de diagnostic genetic al tumorilor solide maligne (sarcom Ewing și neuroblastom) la copii și adulți, a serviciilor de dializă, a serviciilor de tratament prin Gamma-Knife și a serviciilor de dozare a hemoglobinei glicozilate (HbA1c), acordate de unitățile specializate aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate pentru derularea programelor naționale de sănătate curative, se efectuează la nivelul realizat, raportat și validat în Platforma informatică a asigurărilor sociale de sănătate.

(2) În situația depășirii valorilor de contract, pentru decontarea serviciilor prevăzute la alin. (1), casele de asigurări de sănătate încheie acte adiționale de suplimentare a sumelor contractate, în luna următoare lunii în care aceste servicii au fost acordate, raportate și validate în Platforma informatică a asigurărilor sociale de sănătate, după alocarea de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate a sumelor necesare în baza solicitărilor fundamentate ale caselor de asigurări de sănătate, acestea asigurându-se prin suplimentarea bugetului Fondului național unic de sănătate, după caz.

(3) Cheltuielile efectiv realizate în luna decembrie a anului precedent care depășesc nivelul contractat, justificat de situația epidemiologică generată de coronavirusul SARS-CoV-2, pentru care documentele justificative nu au fost înregistrate pe cheltuiala anului precedent, sunt considerate angajamente legale ale anului în curs și se înregistrează atât la plăți, cât și la cheltuieli în anul curent, cu aprobarea ordonatorului principal de credite, în limita creditelor bugetare și de angajament aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale.

Art. 46. — Măsurile prevăzute în prezentul capitol sunt aplicabile până la data de 31 martie 2021.”

Art. II. — Direcțiile de specialitate din Casa Națională de Asigurări de Sănătate, casele de asigurări de sănătate și unitățile de specialitate prin care se derulează programe naționale de sănătate curative vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Adrian Gheorghe

București, 4 februarie 2021.
Nr. 119.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 24
din 19 octombrie 2020

Dosar nr. 1.373/1/2020

Corina-Alina Corbu — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Laura-Mihaela Ivanovici — președintele Secției I civile

Marian Budă — președintele Secției a II-a civile

Iuliana Măiereanu — pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale

Mari Ilie — judecător la Secția I civilă

Mihaela Paraschiv — judecător la Secția I civilă

Mihaela Tăbârcă — judecător la Secția I civilă

Lavinia Curelea — judecător la Secția I civilă

Simona Lala Cristescu — judecător la Secția I civilă

Valentin Mitea — judecător la Secția I civilă

Cosmin Horia Mihăianu — judecător la Secția a II-a civilă

Diana Manole — judecător la Secția a II-a civilă

Carmen Trănica Teau — judecător la Secția a II-a civilă

Virginia Florentina Duminecă — judecător la Secția a II-a civilă

Mărioara Isailă — judecător la Secția a II-a civilă

Maria Speranța Cornea — judecător la Secția a II-a civilă

Gheza Attila Farmathy — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Maria Hrudei — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Veronica Năstasie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Gabriel Viziru — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Mariana Constantinescu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Andreea Marchidan — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Alin Sorin Nicolescu — judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie — judecător la Secția penală

conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov.

5. Magistratul-asistent referă cu privire la obiectul recursului în interesul legii, precum și cu privire la faptul că la dosar au fost depuse hotărâri definitive contradictorii pronunțate de instanțele judecătorești, raportul întocmit de judecătorii-raportori, opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, opiniile specialiștilor de la Facultatea de Drept din cadrul Universității din Craiova și de la Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara. De asemenea s-au depus puncte de vedere de către judecătorii-raportori, de către doamnele judecător Mihaela Tăbârcă și Simona Lala Cristescu de la Secția I civilă, de domnul judecător Cosmin Horia Mihăianu și doamna judecător Diana Manole de la Secția a II-a civilă. Dezbaterile au avut loc în ședința din 14 septembrie 2020, când s-a dispus amânarea pronunțării.

6. Doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

7. La data de 10 iunie 2020, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea recursului în interesul legii privind următoarea problemă de drept:

Interpretarea sintagmei „ aceeași pricină”, care îl face pe judecător incompatibil în temeiul art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, în situația în care este investit să judece o cale extraordinară de atac (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară de atac exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs.

Dacă, în temeiul art. 41 alin. (1) raportat la art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, judecătorul care a pronunțat decizia din apel este incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire/contestație în anulare, exercitată împotriva deciziei date în recursul declarat împotriva deciziei sale din apel.

8. Recursul în interesul legii a fost înregistrat la Înalta Curte de Casație și Justiție la 12 iunie 2020, formându-se Dosarul nr. 1.373/1/2020.

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 1.373/1/2020 este constituit

II. Obiectul recursului în interesul legii

9. Din cuprinsul recursului în interesul legii, declarat, potrivit prevederilor art. 514 din Codul de procedură civilă, de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, rezultă că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce privește interpretarea și aplicarea prevederilor art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, respectiv a aceleiași norme legale coroborate cu art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, în ipoteza în care hotărârea atacată într-o contestație în anulare sau revizuire nu a fost pronunțată de către judecătorul care formulează cerere de abținere sau este recuzat în temeiul normelor legale indicate, dar prin care s-a soluționat o altă cale extraordinară de atac (contestație în anulare, revizuire, recurs) declarată împotriva unei hotărâri pronunțate de un complet din care a făcut parte acesta (în fond, apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire). Au fost avute în vedere toate situațiile de abținere, atât înainte, cât și după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (*Legea nr. 310/2018*).

III. Prevederile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

10. Înalta Curte de Casație și Justiție este chemată să interpreteze, în vederea aplicării unitare, următoarele prevederi legale:

Codul de procedură civilă

Art. 41. — „(1) Judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire și nici după trimiterea spre rejudecare, cu excepția cazului în care este chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs. (...)”

IV. Examenul jurisprudențial

11. Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov a arătat că în activitatea Secției civile s-a constatat existența unei practici și a unor opinii neunitare cu privire la soluția ce se impune în judecarea unei cereri de abținere sau de recuzare formulate în ipotezele anterior menționate. Totodată, față de numărul relativ mare al situațiilor în care un justițiabil formulează mai multe cereri de contestație în anulare sau revizuire succesiv, pornind de la una și aceeași hotărâre inițială, declarate „în cascadă” una împotriva alteia (respectiv toate, cu excepția primei, fiind îndreptate împotriva unor hotărâri intermediare pronunțate tot în astfel de căi extraordinare de atac), s-a observat existența riscului ca, pe baza unei interpretări greșite a normelor legale aplicabile în materie, să se creeze artificial situații de incompatibilitate cu privire la toți membrii secției în ceea ce privește soluționarea unor astfel de contestații în anulare sau revizuirii, din cauza abținerii sau recuzării tuturor judecătorilor care au soluționat litigiul de bază sau diverse contestații în anulare și revizuirii formulate succesiv ulterior.

12. La nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Brașov practica este unitară, în sensul respingerii unor astfel de cereri de abținere sau recuzare, considerându-se că art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă nu este incident.

13. Autorul sesizării a avut în vedere și Decizia nr. 32 din 9 decembrie 2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 25 februarie 2020 (*Decizia nr. 32 din 9 decembrie 2019*), prin care, admitându-se recursul în interesul legii, s-a decis că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 64 alin. (3) din Codul

de procedură penală, judecătorul care a participat la judecarea unei cauze nu poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale extraordinară de atac, în etapa admisibilității în principiu (contestație în anulare, revizuire și recurs în casație).

14. În esență, soluția adoptată de către instanța supremă se sprijină pe ideea că în etapa admiterii în principiu a unei contestații în anulare sau revizuirii se realizează o judecată, în accepțiunea art. 64 alin. (3) din Codul de procedură penală, care nu distinge între calea de atac ordinară a apelului și căile extraordinare de atac. Prin această decizie nu s-a statuat cu privire la înțelesul noțiunii de „aceeași cauză” la care face referire art. 64 alin. (3) din Codul de procedură penală și, în mod evident, față de obiectul sesizării, nici asupra noțiunii similare de „aceeași pricină” regăsită în prevederile art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

15. De asemenea se remarcă faptul că ipoteza de lucru a fost aceea în care judecătorul investit cu soluționarea contestației în anulare/revizuirii pronunțase hotărârea atacată în mod direct pe această cale. Așa fiind, problema de drept asupra căreia a statuat instanța supremă prin decizia de mai sus este diferită de cea supusă atenției în prezent.

16. Verificând întreaga documentație înaintată de curțile de apel din țară la solicitarea președintelui Secției civile a Curții de Apel Brașov, autorul sesizării a constatat existența unor puncte de vedere diferite cu privire la problema de drept dedusă dezlegării.

17. Astfel, într-o primă orientare jurisprudențială, s-a apreciat că judecătorul care a pronunțat o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu este incompatibil și poate soluționa o contestație în anulare sau o revizuire îndreptată împotriva unei hotărâri pronunțate într-o altă cale extraordinară de atac (contestație în anulare, revizuire sau recurs) ce a avut ca obiect propria hotărâre (sau o hotărâre prin care a fost soluționată o altă cale extraordinară de atac, intermediară față de propria hotărâre).

18. Argumentele care stau la baza acestei opinii sunt următoarele:

a) întrucât contestația în anulare/revizuirea nu au ca obiect hotărârea pronunțată de judecătorul investit cu soluționarea acestora, nu suntem în prezența aceleiași pricini, în accepțiunea art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă; sintagma „aceeași pricină” trebuie interpretată ca desemnând cauza/cererea introductivă de instanță în cadrul căreia are loc judecata, pronunțarea hotărârii și exercitarea căilor de atac ordinară și extraordinară împotriva acesteia;

b) art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă are ca situație premisă pronunțarea de către judecătorul care se abține a unei încheieri interlocutorii sau a unei hotărâri prin care s-a soluționat cauza; situația în discuție se referă la alt context, respectiv la o verigă intermediară care excedează intenției legiuitorului de a elimina cazurile de incompatibilitate, astfel cum reiese din interpretarea art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă;

c) dacă legiuitorul ar fi dorit să existe incompatibilitate absolută și în cazul analizat, ar fi menționat expres aceasta, lucru pe care nu l-a făcut; cazurile de incompatibilitate absolută sunt expres reglementate și trebuie interpretate restrictiv, neputându-se extinde prin analogie;

d) scopul reglementării analizate, respectiv înlăturarea posibilității ca un judecător să-și reanalizeze propria hotărâre, este respectat și în situația respingerii cererii de abținere/recuzare în cazurile aflate în discuție, întrucât admiterea contestației în anulare sau a revizuirii nu presupune automat admiterea căii de atac extraordinare anterioare, soluționată prin hotărârea atacată, ci doar reanalizarea sa, cu

menținerea posibilității de respingere, inclusiv pentru motive de inadmisibilitate;

e) în situațiile enunțate nu se poate reține *de plano* existența unui caz de incompatibilitate, acesta putând interveni doar în situația în care, pe parcursul soluționării căii extraordinare de atac, se ridică aspecte judecate anterior; nu este exclusă aplicarea prevederilor art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă pentru situația în care analiza temeiurilor pe care petentul și-a întemeiat calea extraordinară de atac obligă judecătorul să facă trimiteri la propriile statuări inserate în decizia pronunțată anterior în apel/recurs;

f) procedura special aplicabilă în materia contestației în anulare și a revizuirii impune cu prioritate analizarea admisibilității acestor căi extraordinare de atac, adică a unor elemente distincte și mult îndepărtate față de cele soluționate prin hotărârea pronunțată de către judecătorul investit în prezent cu o astfel de cale de atac. Pe cale de consecință, anterior declarării căii de atac în discuție ca fiind admisibilă, nu se poate realiza o rejudecare a precedentei căi extraordinare de atac (contestație în anulare, revizuire sau recurs) și, cu atât mai mult, a pricinii care a fost soluționată anterior de către judecătorul care se abține/este recuzat. Astfel, acesta are atât obligația, cât și posibilitatea concretă de a se abține doar de la rejudecarea contestației în anulare sau revizuirii îndreptate împotriva hotărârii prin care a soluționat pricina (sau a soluționat o altă cale extraordinară de atac).

19. În sensul acestei opinii au fost pronunțate următoarele hotărâri:

— *Curtea de Apel Brașov*: încheierile pronunțate de Secția de contencios administrativ și fiscal din 9 mai 2019, în Dosarul nr. 270/64/2017, și din 29 iunie 2017, în Dosarul nr. 326/64/2017;

— *Curtea de Apel București*: încheierea din 24 septembrie 2019 pronunțată de Secția a VI-a civilă, în Dosarul nr. 3.405/2/2019; încheierea din 28 octombrie 2019 pronunțată de Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 4.894/2/2019;

— *Curtea de Apel Cluj-Napoca*: Încheierea nr. 35/C din 15 februarie 2014 pronunțată de Judecătoria Șimleu Silvaniei; Încheierea nr. 8.012/CC din 20 octombrie 2014 pronunțată de Judecătoria Bistrița;

— *Curtea de Apel Constanța*: încheierile pronunțate de Secția I civilă din 28 ianuarie 2020, în Dosarul nr. 601/36/2019, și din 9 mai 2019, în Dosarul nr. 152/36/2018;

— *Curtea de Apel Craiova*: Încheierea din 9 septembrie 2019 pronunțată de Secția I civilă, în Dosarul nr. 1.088/54/2019; Încheierea din 11 iunie 2018 pronunțată de Tribunalul Gorj — Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 1.616/95/2018; Încheierea din 29 octombrie 2019 pronunțată de Tribunalul Gorj — Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.681/95/2019;

— *Curtea de Apel Galați*: Încheierea din 30 mai 2019 pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 491/44/2019;

— *Curtea de Apel Timișoara*: încheierile pronunțate de Secția litigiilor de muncă din 25 februarie 2020, în Dosarul nr. 35/59/2020, și din 26 noiembrie 2018, în Dosarul nr. 1.152/59/2018.

20. Într-o a doua orientare *jurisprudențială* au fost admise cererile de abținere/recuzare formulate în situații de același gen, apreciindu-se că judecătorul care a pronunțat o hotărâre prin care a soluționat cauza este incompatibil și nu poate participa la judecata unei contestații în anulare sau revizuirii îndreptate împotriva unei hotărâri pronunțate într-o altă cale extraordinară de atac ce, la rândul său, a avut ca obiect propria hotărâre, toate

acestea fiind date în „aceeași pricină”, în sensul art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

21. Parte dintre instanțele de judecată la care această opinie este majoritară au precizat că soluția se întemeiază pe art. 41 alin. (1) în forma inițială a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar ulterior modificărilor aduse prin Legea nr. 310/2018 trebuie să se țină seama de distincția impusă în partea finală a art. 41 din Codul de procedură civilă. S-a arătat că, drept urmare, forma actuală a textului impune completului investit cu soluționarea contestației în anulare/revizuirii stabilirea încadrării/neîncadrării în situația de excepție, caracterul absolut al incompatibilității fiind atenuat prin modificările aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 310/2018. Astfel, nu este incompatibil în ipotezele aflate în discuție judecătorul care este chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs.

22. În motivarea acestei opinii s-au reținut, în esență, următoarele:

a) dispozițiile art. 41 și 42 din Codul de procedură civilă nu introduc vreo distincție în privința obiectului căii de atac, respectiv dacă acesta este reprezentat de însăși hotărârea pronunțată de către judecătorul respectiv sau o hotărâre pronunțată într-o altă cale de atac declarată împotriva acesteia;

b) prin admiterea cererii ce abținere/recuzare se asigură respectarea aparenței de imparțialitate a judecătorului, fiind necesar să nu fie afectată încrederea publică și să fie respectate garanțiile dreptului la un proces echitabil, conferite de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*);

c) scopul legii este de a nu i se permite judecătorului să își controleze propria soluție și de a fi exclus de la judecată judecătorul a cărui hotărâre ar putea fi, direct sau indirect, afectată ca urmare a admiterii căii de atac extraordinare exercitate de parte;

d) nu prezintă relevanță aspectul dedus judecății în calea de atac extraordinară și nici împrejurarea că aceasta nu privește direct hotărârea din apel/recurs, de vreme ce, în urma admiterii acesteia, s-ar anula/schimba hotărârea prin care s-a soluționat calea de atac extraordinară exercitată împotriva hotărârii din apel/recurs;

e) sintagma „aceeași pricină” vizează întregul proces, până la epuizarea căilor de atac, inclusiv a celor extraordinare, chiar dacă acestea privesc hotărâri pronunțate de alți judecători, câtă vreme tind, în final, la retractarea deciziei pronunțate de către judecătorul investit cu o contestație în anulare/revizuire.

23. În sensul acestei opinii au fost pronunțate următoarele hotărâri:

— *Curtea de Apel Brașov*: încheierile pronunțate de Secția civilă din 4 noiembrie 2019, în Dosarul nr. 488/64/2019, și din 16 ianuarie 2020, în Dosarul nr. 661/64/2019;

— *Curtea de Apel București*: Încheierea din 7 februarie 2020 pronunțată de Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 70/2/2020/a1 al Curții de Apel București;

— *Curtea de Apel Cluj-Napoca*: Încheierea din 8 noiembrie 2016 pronunțată de Secția I civilă, în Dosarul nr. 919/33/2016;

— *Curtea de Apel Constanța*: Încheierea din 15 octombrie 2019 pronunțată de Secția I civilă, în Dosarul nr. 396/36/2019;

— *Curtea de Apel Craiova*: încheierile pronunțate de Secția I civilă din 30 august 2019, în Dosarul nr. 937/54/2019; din 19 decembrie 2019, în Dosarul nr. 3.383/63/2019; din 17 septembrie 2019, în Dosarul nr. 1.140/54/2019;

— *Curtea de Apel Galați*: Încheierea din 8 octombrie 2019 pronunțată de Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 627/44/2019;

— *Curtea de Apel Oradea*: Încheierea din 26 ianuarie 2019 pronunțată de Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 4.391/111/2016/a1*-A;

— *Curtea de Apel Ploiești*: Încheierea din data de 14 septembrie 2017 pronunțată de Tribunalul Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.539/114/2017;

— *Curtea de Apel Suceava*: Încheierile pronunțate de Secția I civilă a Curții din 19 martie 2019, în Dosarul nr. 192/39/2019/a2, din 30 mai 2019, în Dosarul nr. 326/39/2019/a1, din 7 octombrie 2019, în Dosarul nr. 694/39/2019/a1, din 11 decembrie 2019, în Dosarul nr. 883/39/2019/a1, din 11 decembrie 2019, în Dosarul nr. 882/39/2019/a1, din 11 decembrie 2019, în Dosarul nr. 881/39/2019/a1.

24. În concluzie, întrucât există practică neunitară cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, independent sau coroborat cu art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, s-a considerat necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru promovarea unui recurs în interesul legii asupra acestei probleme de drept.

V. **Jurisprudența Curții Constituționale**

25. În urma verificărilor efectuate, se constată că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

VI. **Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**

26. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat ca fiind în spiritul legii a doua orientare jurisprudențială.

27. În argumentarea punctului său de vedere a arătat că actualul Cod de procedură civilă reglementează cazurile de incompatibilitate a judecătorului în acord cu principiile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și în aplicarea principiului reglementat în art. 6 al Codului, urmărindu-se asigurarea aparenței de imparțialitate în legătură cu judecătorul care soluționează cauza.

28. Prin indicarea cazurilor de incompatibilitate în art. 41 și 42 din Codul de procedură civilă s-a urmărit evitarea tuturor situațiilor în care există elemente care nasc în mod întemeiat îndoiele cu privire la imparțialitatea instanței. Însă doar art. 41 din Codul de procedură civilă reglementează cazuri de incompatibilitate absolută, nu și art. 42, ceea ce rezultă din regimul juridic diferit stabilit pentru cazurile de incompatibilitate indicate în art. 41 față de cele indicate în art. 42 din Codul de procedură civilă.

29. Extinderea cazurilor de incompatibilitate, față de reglementarea anterioară cuprinsă în art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă de la 1865, a generat însă probleme teoretice, dar și practice, în special administrative, privind compunerea completurilor de judecată, determinând în practică o incidență mai mare a cazurilor de incompatibilitate, ceea ce a condus la necesitatea unor clarificări cu privire la înțelesul sintagmei „aceeași pricină” din perspectiva noii reglementări.

30. Aceste clarificări au survenit în practica judiciară cu ocazia soluționării unor cereri de abținere întemeiate pe prevederile art. 41 din Codul de procedură civilă, fiind avute în vedere scopul legii și finalitatea reglementării.

31. În situația vizată de sesizare, ca și în cazul tipic în care judecătorul este investit cu o cale extraordinară de atac îndreptată direct împotriva propriei hotărâri, este interzis judecătorului care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o

hotărâre într-o cauză să exercite controlul judiciar ordinar sau extraordinar al hotărârii date, întrucât un judecător nu poate fi investit decât o singură dată cu judecata aceleiași pricini.

32. Pentru a se putea reține acest motiv de incompatibilitate este imperios necesar ca judecătorul să fi pronunțat o hotărâre în fond, prin care fie a tranșat fondul dreptului litigios, fie a judecat în temeiul unei excepții de procedură sau de fond cu efect peremptoriu (nelegala compunere a instanței, lipsa calității procesuale, perimarea, prescripția dreptului la acțiune, autoritatea lucrului judecat, tardivitatea exercitării apelului etc.).

33. Prin urmare, nu există incompatibilitate în caz de soluționare a unui recurs în aceeași pricină dacă judecătorul nu s-a pronunțat anterior asupra fondului. Tot astfel, nu devine incompatibil judecătorul care dă încheieri preparatorii, care nu prejudecă fondul cauzei și nici acela care se pronunță prin încheieri de admitere a unor excepții procesuale dilatorii, prin care se tinde la amânarea judecății sau refacerea unor acte.

34. Este însă incompatibil judecătorul care a pronunțat o încheiere prin care a tranșat unele aspecte ale litigiului dintre părți, cum ar fi încheierea de admitere în principiu pronunțată într-un litigiu de partaj, care prejudecă fondul cauzei.

35. În egală măsură, și în situația în care, de pildă, un judecător a pronunțat o hotărâre în primă instanță, ce a fost ulterior schimbată în calea de atac a apelului, iar între timp judecătorul avansează la instanța superioară și îi este repartizată spre soluționare cererea de revizuire formulată împotriva deciziei pronunțate în apel, se verifică situația de incompatibilitate prevăzută de art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, întrucât există aceleași rațiuni pentru care a fost instituită incompatibilitatea în cazul analizat, și anume aceea de a interzice judecătorului să își controleze propria hotărâre, chiar și mediat, caz în care procesul ar fi lipsit de garanția efectuării unui control judiciar obiectiv.

36. Completarea operată la textul preexistent prin art. I pct. 2 din Legea nr. 310/2018 a urmărit restrângerea — de o manieră explicită — a sferei de aplicare a incompatibilității judecătorului, prin introducerea unei noi condiții restrictive: judecătorul nu devine incompatibil dacă este chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs.

37. Însă această completare vizează numai al doilea caz de incompatibilitate prevăzut la art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, adică cel referitor la trimiterea spre rejudecare. Nu este avută în vedere prima ipoteză, respectiv cea a judecării în calea de atac, aceasta rămânând fără circumstanțieri și limitări.

38. În susținerea acestui punct de vedere, procurorul general a invocat și Decizia nr. 32 din 9 decembrie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, dată în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 64 alin. (3) din Codul de procedură penală.

39. În ceea ce privește înțelesul sintagmei „aceeași pricină” menționate de art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că acesta nu poate fi altul decât cauza în sine în întregul ei, și nu o anumită fază procesuală, cum ar fi judecata în fond, în apel/recurs, în contestație în anulare sau în revizuire, prin această sintagmă înțelegându-se, totodată, același dosar nu ca număr de înregistrare, ci ca litigiu care privește aceleași părți, având același obiect și aceeași cauză juridică, indiferent de calea de atac în care se află părțile, respectiv cale ordinară sau extraordinară de atac.

40. În concluzie, în aplicarea și interpretarea art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, judecătorul investit să judece o cale extraordinară de atac (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară

de atac exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs este incompatibil absolut.

VII. Opinia specialiștilor

41. Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție a solicitat, în temeiul dispozițiilor art. 516 alin. (6) din Codul de procedură civilă, opinia specialiștilor de la facultățile de drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Universității din Craiova și Universității de Vest din Timișoara.

42. *Specialiștii de la Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara* (prof. dr. Claudia Roșu, lect. univ. dr. Florina Popa, lect. univ. dr. Alin Speriuși-Vlad, asist. univ. dr. Cătălin Lungănașu), constatând că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, prevăzute de art. 514—515 din Codul de procedură civilă, au apreciat ca fiind corectă cea de-a doua orientare jurisprudențială, potrivit căreia judecătorul care a pronunțat o hotărâre prin care a soluționat cauza este incompatibil și nu poate participa la judecata unei contestații în anulare sau revizuirii îndreptate împotriva unei hotărâri pronunțate într-o altă cale extraordinară de atac.

43. În argumentarea acestui punct de vedere s-a arătat că sintagma „aceeași pricină” nu poate fi înțeleasă în sensul că soluționarea căilor extraordinare de atac reprezintă un alt proces, chiar dacă este vorba de o altă etapă procesuală. Cererea introductivă de instanță poate să parcurgă etapa căilor extraordinare de atac sau nu, însă aceasta nu poate duce la concluzia că ar fi un proces distinct de cel de la prima instanță sesizată.

44. Scopul instituirii art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă este de a nu i se permite judecătorului să își controleze propria soluție și de a fi exclus de la judecată judecătorul a cărui hotărâre ar putea fi, direct sau indirect, afectată ca urmare a admiterii căii de atac extraordinare exercitate de parte.

45. Extinderea cazului de incompatibilitate și la căile extraordinare de retractare, contestația în anulare și revizuirea, reprezintă un progres legislativ și urmărește împiedicarea judecătorului de a-și controla propria hotărâre. Opțiunea legiuitorului de a reglementa incompatibilitatea în această manieră reprezintă o garanție pentru una dintre componentele esențiale ale dreptului la un proces echitabil, respectiv imparțialitatea judecătorului în realizarea actului de justiție. În căile de atac de retractare, greșelile involuntare săvârșite de judecător au strânsă legătură cu cele statuate în apel sau recurs, deoarece, în absența acestora, practic nici nu s-ar putea promova contestația în anulare sau revizuirea.

46. Totodată, s-a arătat că modificările aduse art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă prin Legea nr. 310/2018 nu ar trebui aplicate literal, ci ar trebui să fie interpretate în sensul că, după trimiterea cauzei spre rejudecare, judecătorul va deveni incompatibil ori de câte ori va trebui să se pronunțe asupra aceluiași chestiuni pe care, într-un ciclu procesual anterior, tot el le-a soluționat. Doar o astfel de interpretare este de natură să asigure finalitatea instituției incompatibilității, respectiv să asigure respectarea dreptului justițiabililor la un proces echitabil.

47. Un argument în plus în susținerea acestei orientări jurisprudențiale poate fi identificat și în dispozițiile art. 634 alin. (1), art. 25 alin. (2) și art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Coroborând aceste prevederi legale — deși par a reglementa aspecte diferite —, se poate ajunge la concluzia că procesul civil în faza de judecată începe prin formularea cererii de chemare în judecată și se sfârșește doar în momentul în care hotărârea judecătorească devine definitivă, putând chiar să continue și ulterior acestui moment, prin exercitarea unei căi de atac extraordinare împotriva hotărârii definitive. Altfel spus, până ce nu sunt epuizate toate căile de atac, indiferent care este parcursul cauzei civile — adică și atunci când dosarul este trimis

spre rejudecare —, cauza civilă este aceeași și nu se poate aprecia că am fi în prezența unui alt litigiu distinct. Pe cale de consecință, noțiunea „aceeași pricină” la care face referire art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă trebuie privită în același sens (care nici măcar nu reprezintă o interpretare extensivă), respectiv că legiuitorul se referă la o cauză civilă care încă nu a epuizat faza de judecată, indiferent de stadiul procesual concret (primă instanță, căi de atac ordinare sau extraordinare ori rejudecare etc.).

48. *Specialiștii Facultății de Drept din cadrul Universității din Craiova* au comunicat opinia potrivit căreia sintagma „aceeași pricină” din cuprinsul art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă vizează procesul în întregul său, respectiv judecata în primă instanță și judecata în căile de atac, inclusiv în căile extraordinare de atac de retractare. Sintagma „aceeași pricină” se circumscrie situației în care calea de atac de retractare nu are ca obiect (direct, nemediat) hotărârea pronunțată de judecătorul investit cu soluționarea acesteia, ci este îndreptată împotriva unei decizii pronunțate de alți judecători într-o cale de atac extraordinară exercitată împotriva hotărârii pronunțate de judecătorul respectiv; cu alte cuvinte, cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă este incident și în ipoteza în care calea de atac extraordinară de retractare judecată de judecătorul a cărui incompatibilitate este în discuție are ca obiect o decizie pronunțată de alți judecători, dacă prin aceasta din urmă s-a soluționat o cale de atac extraordinară exercitată împotriva unei hotărâri pronunțate de un complet din care a făcut parte respectivul judecător.

49. În susținerea acestei opinii au argumentat că, în determinarea sferei sintagmei „aceeași pricină”, trebuie avut în vedere faptul că procesul civil durează până la epuizarea tuturor căilor de atac exercitate de părți, inclusiv a căilor extraordinare de retractare; toate căile de atac, inclusiv cele de retractare, sunt subsumate noțiunii de acțiune civilă, așa cum este aceasta definită în art. 29 din Codul de procedură civilă; nu există niciun argument de text pentru a exclude din sfera sintagmei „aceeași pricină” căile de atac de retractare îndreptate împotriva unor căi extraordinare de atac.

50. Cu privire la incompatibilitatea judecătorului care a pronunțat decizia din apel de a soluționa cererea de revizuire/contestație în anulare exercitată împotriva deciziei date în recursul declarat împotriva deciziei sale din apel au apreciat că, în acest caz, judecătorul este incompatibil absolut, în temeiul art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

51. Argumentele sunt deduse din interpretarea literală a textului art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, din regula de interpretare logică *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, precum și din principiul *ubi eadem est ratio, eadem solutio esse debet*.

52. Soluția se impune pentru identitate de rațiune față de situația în care judecătorul ar fi chemat să soluționeze calea de atac de retractare exercitată direct împotriva hotărârii prin care a soluționat cauza. Rațiunea este aceea a asigurării unei imparțialități complete, prin evitarea situației în care un judecător este chemat să își cenzureze, fie și indirect, propria hotărâre. Fiind incident cazul de incompatibilitate absolută reglementat de art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fără diferențieri după cum judecătorul este chemat să reanalizeze aspecte cuprinse în propria hotărâre, pronunțată în apel sau în recurs, este exclusă aplicarea prevederilor art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă.

53. În fine, nu poate fi primit argumentul expus în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recursul în interesul legii, potrivit căruia caracterul absolut al incompatibilității ar fi atenuat de modificarea adusă art. 41 alin. (1) din Codul de procedură

civilă prin Legea nr. 310/2018 și că în ipoteza în discuție judecătorul nu ar fi incompatibil dacă ar fi chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs. Prin Legea nr. 310/2018 a fost completat textul de lege menționat, adăugându-se o excepție de la situația de incompatibilitate, respectiv în cazul în care judecătorul este chemat să se pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs. Nuanțarea (și excepția de la incompatibilitate) vizează însă numai ipoteza trimiterii spre rejudecare, și nicidecum situația de incompatibilitate vizând judecarea aceleiași pricini în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire.

VIII. **Opinia judecătorilor-raportori**

54. Constatând că recursul în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov este admisibil, judecătorii-raportori au apreciat că sintagma „aceeași pricină” din cuprinsul art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă semnifică procesul civil în care nu s-a epuizat faza de judecată, indiferent de stadiul procesual concret, și în situația în care judecătorul este investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară de atac de retractare exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel sau recurs. De asemenea au concluzionat că, în temeiul art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care a pronunțat decizia din apel este, ca regulă, incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire sau contestația în anulare exercitată împotriva deciziei date în recursul declarat împotriva deciziei sale din apel.

IX. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

55. Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

IX.1. **Asupra admisibilității recursului în interesul legii Regularitatea investirii:**

56. Conform art. 514 din Codul de procedură civilă, „*pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești*”.

57. În cauză, declanșarea mecanismului de unificare a jurisprudenței, prin intermediul recursului în interesul legii, a fost realizată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, entitate care are calitate procesuală, în baza textului legal mai sus enunțat.

Admisibilitatea recursului în interesul legii:

58. Conform art. 515 din Codul de procedură civilă, „*recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii*”.

59. Din cuprinsul acestei norme legale rezultă cele patru condiții ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, respectiv: sesizarea să aibă ca obiect o problemă de drept; această problemă de drept să fi fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești; dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive; hotărârile judecătorești să fie anexate cererii.

Sesizarea trebuie să aibă ca obiect o problemă de drept.

60. Problema de drept supusă dezbaterii pe calea recursului în interesul legii trebuie să fie una reală, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege.

61. Din această perspectivă, potrivit actului de sesizare, prima întrebare vizează interpretarea art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, în sensul stabilirii circumstanțelor în care ar fi incompatibil absolut judecătorul investit să judece o cale extraordinară de atac (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date într-o cale extraordinară de atac exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs. Instanța de trimitere consideră că dezlegarea acestei probleme de drept ar ține de interpretarea sintagmei „aceeași pricină”, din cadrul normei juridice menționate anterior.

62. Cea de-a doua întrebare privește interpretarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) raportat la art. 42 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, respectiv dacă judecătorul care a pronunțat decizia din apel este incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire/contestație în anulare exercitată împotriva deciziei date în recursul exercitat împotriva deciziei sale din apel.

63. Astfel cum rezultă din expunerea problemei de drept, ambele întrebări au ca premisă aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili regimul juridic al incompatibilității în situația judecătorului investit cu soluționarea unei căi extraordinare de atac de retractare exercitate împotriva unei hotărâri date, în primul caz, într-o cale extraordinară de atac exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs, iar în al doilea caz, în calea de atac a recursului exercitat împotriva hotărârii sale din apel.

64. În acest context se impune precizarea că noul Cod de procedură civilă reglementează în cuprinsul art. 41 și 42 cazurile de incompatibilitate a judecătorului, în acord cu principiile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și în aplicarea principiului reglementat în art. 6 din Codul de procedură civilă, urmărindu-se asigurarea imparțialității obiective (imparțialitatea așa cum este văzută de un observator obiectiv) și evitarea tuturor situațiilor în care există elemente care nasc, în mod întemeiat, îndoiele cu privire la imparțialitatea instanței.

65. Art. 41 din Codul de procedură civilă reglementează trei cazuri de incompatibilitate absolută, consacrand în mod expres incompatibilitatea judecătorului nu numai în situația pronunțării unei hotărâri judecătorești prin care instanța se dezinvestește, ci și atunci când a pronunțat o încheiere interlocutorie, care lasă să se întrevadă rezultatul final al procesului în privința problemei soluționate prin încheiere, și participă la judecata cauzei în căile de atac.

66. Normele care reglementează incompatibilitatea absolută sunt de ordine publică și, întrucât conțin o restricție de drepturi, sunt de strictă interpretare și aplicare, astfel încât cazurile de incompatibilitate absolută nu pot fi extinse prin analogie și la alte situații. Totodată, dat fiind caracterul de ordine publică al normelor care reglementează incompatibilitatea absolută, încălcarea acestora atrage nulitatea absolută a hotărârilor judecătorești (art. 45 din Codul de procedură civilă).

67. Spre deosebire de incompatibilitatea prevăzută de art. 41, care poate fi invocată în orice stare a pricinii, cazurile prevăzute de art. 42 din Codul de procedură civilă sunt cazuri de incompatibilitate relativă, care pot fi invocate prin cererea de recuzare numai înainte de începerea oricărei dezbateri, respectiv de îndată ce îi sunt cunoscute, în cazul în care motivele de incompatibilitate s-au ivit ori au fost cunoscute de parte doar după începerea dezbaterilor.

68. Reținând, așadar, că cele două întrebări vizează doar dispozițiile art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează cazurile de incompatibilitate absolută, se impune

reformularea celei de-a doua întrebări, în sensul că existența cazului de incompatibilitate absolută a judecătorului care a pronunțat decizia din apel de a participa la judecata cererii de revizuire/contestație în anulare declarate împotriva deciziei date în recursul exercitat împotriva deciziei sale din apel urmează a fi clarificată și a primi dezlegările necesare numai din perspectiva dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

69. Este de observat suplimentar că în cadrul primei întrebări se menționează situația judecătorului investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date într-o cale extraordinară de atac exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs, iar în cadrul celei de-a doua întrebări se menționează situația judecătorului investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date în recursul exercitat împotriva deciziei sale din apel.

70. Ținând cont că potrivit Codului de procedură civilă recursul este inclus în cadrul căilor de atac extraordinare, alături de revizuire și contestația în anulare, ultimele două fiind căi de atac de retractare, în timp ce recursul este cale de atac de reformare, iar cea de-a doua întrebare privește în mod expres situația căilor de atac de retractare exercitate împotriva unei decizii date în recursul exercitat împotriva hotărârii din apel, urmează ca obiectul primei întrebări să se limiteze la situația judecătorului investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară de atac de retractare exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs.

71. În consecință, obiectul sesizării, astfel cum a fost reformulat, îl reprezintă o problemă de drept generată de interpretarea diferită pe care instanțele au dat-o dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Problema de drept care face obiectul sesizării a fost dezlegată diferit de instanțele judecătorești.

72. Din cuprinsul hotărârilor definitive anexate actului de sesizare se poate reține interpretarea diferită a textului de lege ce formează obiectul sesizării, cu consecința pronunțării unor hotărâri diferite asupra aceleiași probleme de drept.

73. În concret, s-au conturat două orientări jurisprudențiale diferite, astfel cum sunt expuse la pct. IV din prezenta decizie, cu precizările ce vor fi expuse în cadrul paragrafelor ce privesc soluția pe fond, care justifică necesitatea pronunțării unei decizii menite să asigure o jurisprudență unitară.

Dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive.

74. Actul de sesizare este însoțit de încheieri date fără cale de atac, potrivit art. 53 alin. (2) din Codul de procedură civilă, relevante pentru problema de drept dedusă judecării.

75. Deși încheierile anexate sunt, conform art. 235 din Codul de procedură civilă, încheieri premergătoare, totuși ele nu sunt supuse niciunei căi de atac [art. 53 alin. (2) din Codul de procedură civilă], întrucât prin intermediul lor se dispun măsuri care privesc nu atât interesul părților, cât mai degrabă buna desfășurare a activității judiciare.

76. Prin urmare, este îndeplinită cerința formală prevăzută de art. 515 din Codul de procedură civilă cu privire la existența hotărârilor judecătorești definitive, având în vedere că, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 1 și 6 din Codul de procedură civilă, sunt hotărâri definitive hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului, precum și alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate.

Hotărârile judecătorești trebuie să fie anexate cererii.

77. Anexele care însoțesc actul de sesizare fac dovada îndeplinirii acestei condiții.

IX.2. *Asupra fondului recursului în interesul legii*

78. În ceea ce privește prima problemă de drept care a fost soluționată neunitar de instanțele judecătorești, aceasta vizează, așa cum s-a reținut mai sus, interpretarea art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, în sensul stabilirii circumstanțelor în care ar fi incompatibil absolut judecătorul investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare (revizuire sau contestație în anulare) împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară de atac de retractare exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel/recurs. Instanța de trimitere consideră că dezlegarea acestei probleme de drept ar ține de interpretarea sintagmei „aceeași pricină”, din cadrul normei juridice menționate anterior.

79. În prealabil, este de reținut că în actul de sesizare figurează printre argumentele primei orientări jurisprudențiale (în cadrul căreia se susține respingerea unor cereri de abținere/recuzări formulate în situația menționată anterior), cel al definirii sintagmei „aceeași pricină” ca desemnând cauza/cererea introductivă de instanță în cadrul căreia are loc judecata, pronunțarea hotărârii și exercitarea căilor de atac ordinare și extraordinare împotriva acesteia, de unde ar rezulta că, întrucât contestația în anulare/revizuirea nu au ca obiect hotărârea pronunțată de judecătorul investit cu soluționarea acestora, nu am fi în prezența aceleiași pricini, în accepțiunea art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

80. Or, observând hotărârile la care se face trimitere ca susținând o astfel de interpretare, se constată că în cadrul acestora nu există un astfel de argument și nici vreo susținere legată de faptul că în această situație nu ar fi îndeplinită condiția prevăzută de art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, referitoare la existența aceleiași pricini. În motivarea majorității acestor hotărâri se reține că, raportat la circumstanțele particulare ale acelor cauze, judecătorul nu ar ajunge să își verifice în calea de atac legalitatea și/sau temeinicia propriei hotărâri.

81. Referirea la îndeplinirea condiției existenței aceleiași pricini se regăsește, în schimb, în cadrul unora dintre hotărârile care au adoptat soluția admiterii cererilor de abținere.

82. Ca atare, sursa practicii neunitare, reprezentată de soluțiile diferite date în interpretarea aceleiași probleme de drept, raportat la situația de fapt concretă, nu este reprezentată de interpretarea în mod diferit a sintagmei „aceeași pricină” din cadrul art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă.

83. În abordarea problematicii cu care a fost investit Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii urmează a se avea în vedere fundamentul incompatibilității reglementat de art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și anume acela de a nu îl pune pe judecător în situația de a reveni asupra soluției sale, numai astfel asigurându-se imparțialitatea și protejarea încrederii în justiție.

84. Din această perspectivă, sintagma „aceeași pricină” trebuie înțeleasă în accepțiunea sa largă, de proces civil, iar nu restrânsă, de etapă procesuală, având în vedere că este prioritară respectarea imparțialității obiective (imparțialitatea așa cum este văzută de un observator obiectiv), fiind necesar să nu se afecteze încrederea publică și să fie respectate garanțiile dreptului la un proces echitabil, conferite de art. 6 din Convenție.

85. Argumente în plus în sprijinul acestei interpretări pot fi identificate și în dispozițiile art. 25 alin. (2) și art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Coroborarea acestor dispoziții legale conduce la concluzia că procesul civil în faza de judecată începe prin formularea cererii de chemare în judecată și se sfârșește doar în momentul în care au fost soluționate căile de atac, inclusiv căile extraordinare de retractare.

86. Astfel, din cuprinsul dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Codul de procedură civilă rezultă că legiuitorul are o privire generală și unitară asupra procesului civil, menținând regula aplicării legii procesuale de la momentul formulării cererii de chemare în judecată, inclusiv în ipoteza trimiterii cauzei spre rejudecare.

87. Drept urmare, formularea unei căi de atac extraordinare de retractare nu dă naștere unui litigiu distinct, ci va continua aceeași judecată, în limitele trasate de exercitarea căii de atac. La fel cum în cazul apelului sau al recursului nu se interpretează că am fi în prezența altei pricini, aceeași interpretare se impune și în cazul căilor extraordinare de atac de retractare, chiar succesiv exercitate.

88. Pornind de la obligația asigurării deopotrivă, atât a imparțialității subiective, cât și a imparțialității obiective pe care le reclamă desfășurarea unui proces echitabil, sintagma „aceeași pricină” se circumscrie și situației în care calea de atac de retractare nu are ca obiect direct hotărârea pronunțată de judecătorul investit cu soluționarea acesteia, ci este îndreptată împotriva unei decizii pronunțate de alți judecători, dacă prin aceasta din urmă s-a soluționat o cale de atac de retractare exercitată împotriva deciziei pronunțate de către un complet din care a făcut parte și judecătorul investit cu soluționarea căii de atac de retractare în discuție.

89. Astfel, chiar și atunci când se formulează o cale de atac de retractare împotriva unei decizii date tot într-o cale de atac de retractare, cererea nu dă naștere unui litigiu distinct, ci va continua judecata în aceeași cauză, dat fiind caracterul unitar al procesului civil, care semnifică speța dedusă judecătii, în orice stadiu s-ar afla.

90. Pe cale de consecință, noțiunea „aceeași pricină” la care se referă art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă semnifică procesul civil în care nu s-a epuizat faza de judecată, indiferent de stadiul procesual concret (căi de atac ordinare sau extraordinare).

91. Acesta este motivul pentru care dezlegarea primei probleme de drept, raportat la circumstanțele concrete invocate, nu poate fi legată de stabilirea înțelesului sintagmei „aceeași pricină”.

92. În cadrul actului de sesizare s-a menționat ca posibil argument pentru rezolvarea acestei probleme de drept și cel referitor la sancționarea exercitării abuzului de drept.

93. Sub acest aspect este de remarcat că exercitarea abuzivă a dreptului de a formula căi de atac de retractare, în mod succesiv, are remedii în legislația procesual civilă, partea care introduce cu rea-credință cereri (căi de atac) vădit netemeinice putând fi sancționată cu amendă judiciară, conform art. 187 alin. (1) pct. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, sancțiune care poate fi aplicată însă numai de către o instanță independentă și imparțială.

94. Într-adevăr, potrivit art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți.

95. Totuși, este de observat că legiuitorul român nu a optat pentru sancționarea abuzului de drept cu respingerea cererii formulate abuziv și cu atât mai puțin cu soluționarea cererii de către o instanță care nu se bucură de imparțialitate obiectivă.

96. Dimpotrivă, în cadrul alineatului (2) al art. 12 din Codul de procedură civilă s-a prevăzut expres sancțiunea care intervine în cazul încălcării prevederilor alineatului (1), și anume: „*Partea care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv răspunde pentru prejudiciile materiale și morale cauzate. Ea va putea fi obligată, potrivit legii, și la plata unei amenzi judiciare.*”

97. Astfel, dezlegarea primei probleme de drept nu poate fi determinată nici de regimul juridic al sancționării abuzului de drept.

98. Dispozițiile art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă au la bază o prezumție absolută de lipsă de obiectivitate a judecătorului în situațiile expres menționate de acest text de lege, menită să asigure lipsa oricărei prejudecăți (parțialități) a instanței și protejarea încrederii în justiție.

99. Prezumțiile, conform doctrinei, au la bază un raționament care se bazează pe probabilități, generalizând ceea ce este dominant și comun pentru anumite fapte și împrejurări.

100. Respingerea cererilor de abținere sau recuzare în anumite situații specifice, care doar în aparență ar face parte dintre cele menționate în art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu depinde de redefinirea sintagmei „aceeași pricină”, în funcție de circumstanțe particulare, care ar duce la arbitrarul, ci de înlăturarea premiselor care au stat la baza prezumției legale de lipsă de obiectivitate a judecătorului în cazurile prevăzute de acest text de lege, caz în care această normă de drept devine inaplicabilă.

101. Or, ținând cont de premisele care au stat la baza prezumției legale de lipsă de obiectivitate a judecătorului în cazurile prevăzute de acest text de lege, acestea sunt înlăturate dacă din circumstanțele particulare ale litigiului reiese în mod evident că acesta nu este pus în situația de a-și evalua, direct sau indirect, propria hotărâre.

102. Această evaluare trebuie făcută astfel încât să fie oferite suficiente garanții pentru a se exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea judecătorului, așa cum este văzută de un observator obiectiv.

103. În consecință, referitor la prima problemă de drept care face obiectul recursului în interesul legii, în cazul în care judecătorul este investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară de atac de retractare exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel sau recurs, nu sunt aplicabile prevederile art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, dacă din circumstanțele particulare ale litigiului reiese în mod evident că acesta nu este pus în situația de a-și evalua, direct sau indirect, propria hotărâre.

104. În ceea ce privește a doua problemă de drept care a fost soluționată neunitar de instanțele judecătorești, aceasta are ca obiect interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă judecătorul care a pronunțat decizia din apel este incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire sau contestația în anulare, exercitată împotriva hotărârii date în recursul exercitat împotriva acesteia.

105. În prealabil, este de precizat că hotărârile prin care au fost soluționate cererile de abținere, care au stat la baza formulării recursului în interesul legii, au fost pronunțate în procese începute atât anterior, cât și ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 310/2018.

106. Forma inițială a art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă avea următorul conținut: „Judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire și nici după trimiterea spre rejudecare.”

107. Prin Legea nr. 310/2018 a fost modificat art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, astfel: „Judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în apel, recurs, contestație în anulare sau revizuire și nici după trimiterea spre rejudecare, cu excepția cazului în care este chemat să se

pronunțe asupra altor chestiuni decât cele dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs.” (s.n.)

108. Excepția introdusă prin această modificare se referă la situația în care judecătorul ar fi chemat să se pronunțe în aceeași pricină după trimiterea spre rejudecare. Această interpretare reiese din faptul că norma juridică face referire la „chestiuni dezlegate de instanța de apel sau, după caz, de recurs”, ceea ce înseamnă că privește situația în care judecătorul care a pronunțat o hotărâre în aceeași pricină ar fi investit ulterior cu soluționarea aceleiași pricini după ce o instanță de apel sau recurs a soluționat o cale de atac ce privea hotărârea sa.

109. Nu se poate considera că se referă și la situația în care, după ce a soluționat cauza, este investit cu o cale de atac extraordinară de retractare, întrucât nu există nicio justificare rezonabilă pentru care ar fi exclus de la regula incompatibilității absolute pentru acest caz judecătorul care a pronunțat hotărârea în primă instanță.

110. În consecință, nu are relevanță pentru problema de drept ce face obiectul recursului în interesul legii modificarea art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă prin Legea nr. 310/2018 și, astfel, nu se pune problema formulării unor reguli diferite în funcție de data începerii procesului, ulterior sau anterior acestei modificări.

111. Referitor la a doua problemă de drept care a fost soluționată neunitar de instanțele judecătorești, așa cum s-a reținut anterior, aceasta are ca obiect interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul de a se stabili dacă judecătorul care a pronunțat decizia din apel este incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire sau contestația în anulare exercitată împotriva hotărârii date în recursul declarat împotriva acesteia.

112. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii reține că răspunsul la această întrebare este afirmativ pentru considerentele ce succedă.

113. Potrivit art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, judecătorul care a pronunțat o încheiere interlocutorie sau

o hotărâre prin care s-a soluționat cauza nu poate judeca aceeași pricină în recurs, situație a cărei aplicare nu a creat controverse în practica judiciară.

114. Problema de drept care a generat opinii diferite este dată de cererile de revizuire și contestațiile în anulare care au ca obiect hotărâri care nu au fost pronunțate de judecătorul investit cu soluționarea acestora și, ca atare, acesta, în aparență, nu ar fi pus în situația de a-și controla propria hotărâre, una dintre premisele care stă la baza instituirii cazurilor de incompatibilitate absolută prevăzute de art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

115. Totuși, în cazul cererilor de revizuire și contestațiilor în anulare, deși judecătorul trebuie să se pronunțe mai întâi asupra admisibilității acestora prin raportare la condițiile și cazurile strict prevăzute de lege în care pot fi formulate, situația-regulă, potrivit art. 513 alin. (4), respectiv art. 508 alin. (3) din Codul de procedură civilă, este a judecării acestor căi extraordinare de atac de retractare într-o singură etapă.

116. Ca atare, soluționând cererea de revizuire sau contestația în anulare formulată împotriva deciziei din recursul declarat împotriva hotărârii pronunțate de acesta, judecătorul ar putea fi pus în situația de a-și controla propria hotărâre.

117. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii observă că nu se poate aprecia la momentul soluționării cererii de abținere asupra șanselor de câștig și pierdere ale cererii de revizuire sau ale contestației în anulare sub aspectul îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acestora, soluție care nu ar concorda cu scopul asigurării imparțialității obiective.

118. În consecință, în ceea ce privește a doua problemă de drept, în temeiul art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care a pronunțat decizia din apel este incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire sau contestația în anulare exercitată împotriva deciziei date în recursul declarat împotriva deciziei sale din apel.

119. Pentru toate aceste considerente,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov și, în consecință, stabilește că: În cazul în care judecătorul este investit să judece o cale extraordinară de atac de retractare împotriva unei decizii date tot într-o cale extraordinară de atac de retractare exercitată succesiv împotriva hotărârii sale din apel sau recurs, nu sunt aplicabile prevederile art. 41 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă, dacă din circumstanțele particulare ale litigiului reiese în mod evident că acesta nu este pus în situația de a-și evalua, direct sau indirect, propria hotărâre.

În temeiul art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care a pronunțat decizia din apel este incompatibil absolut să soluționeze cererea de revizuire sau contestația în anulare exercitată împotriva deciziei date în recursul declarat împotriva deciziei sale din apel.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 19 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia

100 lei/an

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

